	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	SOP02/PCiC	
	ZASADY DOTYCZĄCE ZLECANIA BADAŃ, PRZYGOTOWANIA PACJENTA I POBIERANIA MATERIAŁU DO BADAŃ CYTOGENETYCZNYCH	Wydanie	1
		Data wydania	15.01.2024
		Zmiana strony	-

ZASADY DOTYCZĄCE ZLECANIA BADAŃ, PRZYGOTOWANIA PACJENTA I POBIERANIA MATERIAŁU DO BADAŃ CYTOGENETYCZNYCH

1. Przygotowanie pacjenta do badania:

- 1.1. Nie jest wymagane specjalne przygotowanie pacjenta - nie ma konieczności pobierania próbek na czczo.
- 1.2. Przed pobraniem materiału pacjent powinien zapoznać się z drukiem „*INFORMACJE DLA PACJENTA DOTYCZĄCE CELU I SPOSOBÓW WYKONANIA BADAŃ GENETYCZNYCH*”

2. Zlecenie badań i pobranie materiału:

- 2.1. Zlecenie badań odbywa w formie papierowej na aktualnym formularzu skierowania.
- 2.2. Obowiązkową częścią każdego zlecenia na badania cytogenetyczne jest wypełniona i podpisana przez pacjenta lub prawnego opiekuna **deklaracja świadomej zgody**.
- 2.3. Przed pobraniem materiału należy sprawdzić tożsamość pacjenta i zakres zleconych badań, opisać probówkę imieniem i nazwiskiem pacjenta, numerem PESEL lub datą urodzenia, a także datą pobrania.
- 2.4. Na skierowaniu osoba pobierająca wpisuje datę i godzinę pobrania materiału oraz sygnuje swoim podpisem.
- 2.5. Pobranie materiału jest wykonywane przez przeszkolony personel medyczny z przestrzeganiem zasad BHP, obowiązujących w placówkach medycznych. Procedura pobrania winna odpowiadać warunkom zabezpieczenia przed skażeniem materiału.
- 2.6. Pobranie materiału w celu diagnostyki pacjenta najlepiej wykonać PRZED rozpoczęciem leczenia, mogącego wpłynąć ujemnie na kondycję komórek (sterydo-, chemio-, radioterapia
- 2.7. Do badań cytogenetycznych powinna być przeznaczona pierwsza pobrana porcja szpiku
- 2.8. Pobieranie i przyjmowanie materiału odbywa się od **poniedziałku do środy (kariotyp klasyczny, FISH) i czwartki (FISH)**, w godzinach od 7.15 do 13.00.

3. Rodzaj materiału:

- 3.1. **Krew obwodowa:** pobrać jałowo do sterylnej probówki (10ml) z heparyną litową u osób dorosłych. Po pobraniu materiał delikatnie wymieszać, aby uniknąć powstawania skrzepów.
- 3.2. **Szpik kostny:** 2-5 ml pobrać jałowo do sterylnej probówki (10ml) z heparyną litową u osób dorosłych. Po pobraniu materiał delikatnie wymieszać, aby uniknąć powstawania skrzepów.
- 3.3. **Inne materiały:** prosimy o kontakt z Pracownią, jeżeli zaistnieje konieczność wykonania badań cytogenetycznych z innych tkanek (np. konkretne frakcje komórkowe szpiku i krwi, bioptat węzła chłonnego itp.)

	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	SOP02/PCiC	
	ZASADY DOTYCZĄCE ZLECANIA BADAŃ, PRZYGOTOWANIA PACJENTA I POBIERANIA MATERIAŁU DO BADAŃ CYTOGENETYCZNYCH	Wydanie	1
		Data wydania	15.01.2024
		Zmiana strony	-

4. Krótkoterminowe przechowywanie materiału przed przekazaniem do laboratorium

- 4.1. Materiał do badań cytogenetycznych pobrany w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym w Rzeszowie należy niezwłocznie dostarczyć do Pracowni lub telefonicznie zgłosić pobranie materiału pod numerem telefonu wew.642 (odbiór przez pracownika Pracowni)
- 4.2. W przypadkach jednostek zewnętrznych - Pracownia dopuszcza przechowanie materiału przed transportem w temp: od +4 do +8°C, nie dłużej niż 12 godzin, w szczelnie zamkniętych pojemnikach pierwotnych.
- 4.3. Materiału biologicznego **nie należy zamrażać** ani wystawiać na temperatury powyżej 30 stopni Celsjusza.
- 4.4. Nie dopuszczać do ekspozycji na UV.